

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 23 maja 2019 r. *

Odesłanie prejudycjalne – Przestrzeń wolności, sprawiedliwości i bezpieczeństwa – Polityka azylowa –
Ochrona uzupełniająca – Dyrektywa 2011/95/UE – Artykuł 19 – Cofnięcie statusu ochrony
uzupełniającej – Błąd administracji dotyczący okoliczności faktycznych

W sprawie C-720/17

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie
prejudycjalnym, złożony przez Verwaltungsgerichtshof (trybunał administracyjny, Austria)
postanowieniem z dnia 14 grudnia 2017 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 28 grudnia 2017 r.,
w postępowaniu:

Mohammed Bilali

przeciwko

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: E. Regan, prezes izby, C. Lycourgos (sprawozdawca), E. Juhász, M. Ilešić i I. Jarukaitis,
sędziowie,

rzecznik generalny: Y. Bot,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu M. Bilalego przez N. Lorenz, Rechtsanwältin,
- w imieniu rządu austriackiego przez G. Hessego, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu węgierskiego przez M.Z. Fehéra, G. Koósa i G. Tornyaię, działających
w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu niderlandzkiego przez M.H.S. Gijzen i M.K. Bulterman, działające w charakterze
pełnomocników,
- w imieniu rządu polskiego przez B. Majczyńską, działającą w charakterze pełnomocnika,

* Język postępowania: niemiecki.

- w imieniu rządu Zjednoczonego Królestwa przez R. Fadoju, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez D. Blundella, barrister,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez M. Condou-Durande i S. Grünheid, działające w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 24 stycznia 2019 r.,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 19 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (Dz.U. 2011, L 337, s. 9).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Mohammedem Bilalim a Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (federalnym urzędem ds. cudzoziemców i azylu, Austria) w przedmiocie cofnięcia statusu beneficjenta ochrony uzupełniającej przyznanego J. Bilalemu.

Ramy prawne

Prawo międzynarodowe

- 3 Konwencja dotycząca statusu uchodźców, podpisana w Genewie w dniu 28 lipca 1951 r. [*Recueil des traités des Nations unies*, vol. 189, s. 137, nr 2545 (1954)], weszła w życie w dniu 22 kwietnia 1954 r. Konwencja ta została uzupełniona i zmieniona Protokołem dotyczącym statusu uchodźców, zawartym w Nowym Jorku w dniu 31 stycznia 1967 r., który wszedł w życie w dniu 4 października 1967 r. (zwana dalej „konwencją genewską”).
- 4 W art. 1 sekcja A tej konwencji zdefiniowano pojęcie „uchodźcy”, po czym w art. 1 sekcja C postanowiono, co następuje:

„Niniejsza konwencja przestaje obowiązywać w stosunku do każdej osoby określonej przez postanowienia ustępu A, jeżeli:

- 1) dobrowolnie zwróciła się ona ponownie o ochronę państwa, którego jest obywatelem; lub
- 2) utraciwszy swoje obywatelstwo, ponownie dobrowolnie je przyjęła; lub
- 3) przyjęła nowe obywatelstwo i korzysta z ochrony państwa, którego obywatelstwo przyjęła; lub
- 4) ponownie dobrowolnie osiedliła się w państwie, które opuściła lub poza którego granicami przebywała z obawy przed prześladowaniem; lub
- 5) nie może dłużej odmawiać korzystania z ochrony państwa swojego obywatelstwa, albowiem ustały warunki, w związku z którymi została uznana za uchodźcę;

Zastrzega się, że postanowień niniejszego punktu nie stosuje się do uchodźcy określonego w punkcie 1 ustępu A niniejszego artykułu, który może powołać się na przekonujące powody związane z poprzednimi prześladowaniami, uzasadniające jego odmowę z korzystania z ochrony państwa, którego obywatelstwo posiada.

- 6) jest osobą, która nie mając żadnego obywatelstwa, może powrócić do państwa, w którym miała poprzednio stałe miejsce zamieszkania, ponieważ przestały istnieć okoliczności, w związku z którymi została uznana za uchodźcę;

Zastrzega się, że postanowień niniejszego punktu nie stosuje się do uchodźcy określonego w punkcie 1 ustępu A niniejszego artykułu, który może powołać się na przekonujące powody związane z poprzednimi prześladowaniami, uzasadniające jego odmowę powrotu do państwa, w którym miał poprzednio swoje stałe miejsce zamieszkania”.

Prawo Unii

Dyrektywa 2011/95

- 5 Motywy 3, 8, 9, 12 i 39 dyrektywy 2011/95 stanowią:

„(3) Rada Europejska na specjalnym posiedzeniu w Tampere w dniach 15 i 16 października 1999 r. uzgodniła podjęcie wysiłków na rzecz utworzenia wspólnego europejskiego systemu azylowego, opartego na pełnym i integralnym stosowaniu Konwencji genewskiej dotyczącej statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 r. („konwencja genewska”), uzupełnionej protokołem nowojorskim z dnia 31 stycznia 1967 r. („protokół”), utrzymując w ten sposób zasadę non-refoulement i zapewniając, by nikt nie został odesłany i ponownie prześladowany.

[...]

(8) W przyjętym w dniach 15–16 października 2008 r. Europejskim pakcie o imigracji i azylu Rada Europejska stwierdziła, że pomiędzy państwami członkowskimi istnieją znaczne różnice w zakresie udzielania ochrony i jej form, oraz wezwała do zakończenia procesu utworzenia wspólnego europejskiego systemu azylowego, przewidzianego w programie haskim, a co za tym idzie, zapewnienia wyższego poziomu ochrony.

(9) W programie sztokholmskim Rada Europejska powtórzyła swoje zaangażowanie w realizację celu, jakim jest utworzenie najpóźniej do 2012 r. wspólnej przestrzeni ochrony i solidarności, opartej na wspólnej procedurze azylowej i jednolitym statusie osób otrzymujących ochronę międzynarodową, zgodnie z art. 78 [TFUE].

[...]

(12) Głównym celem niniejszej dyrektywy jest, po pierwsze, to, by państwa członkowskie stosowały wspólne kryteria identyfikacji osób rzeczywiście potrzebujących ochrony międzynarodowej, a po drugie, by osoby takie miały dostęp do minimalnego poziomu świadczeń we wszystkich państwach członkowskich.

[...]

(39) Odpowiadając na zawarty w programie sztokholmskim apel, by ustanowić jednolity status uchodźców i osób kwalifikujących się do ochrony uzupełniającej, należy, z zastrzeżeniem koniecznych i obiektywnie uzasadnionych odstępstw, przyznać beneficjentom statusu ochrony uzupełniającej takie same prawa i świadczenia, z jakich korzystają uchodźcy zgodnie z niniejszą dyrektywą, oraz stosować do nich takie same kryteria kwalifikowalności”.

6 Artykuł 2 tej dyrektywy stanowi:

„Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

a) »ochrona międzynarodowa« oznacza status uchodźcy lub status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej określony w lit. e) i g);

[...]

f) »osoba kwalifikująca się do otrzymania ochrony uzupełniającej« oznacza obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który nie kwalifikuje się do uznania go za uchodźcę, lecz co do którego wykazano zasadnie, że jeśli wróci do swojego kraju pochodzenia, a w przypadku bezpaństwowca – do państwa swojego dawnego miejsca zwykłego pobytu, może mu rzeczywiście grozić poważna krzywda określona w art. 15, i do którego nie ma zastosowania art. 17 ust. 1 i 2 oraz który nie może lub ze względu na takie ryzyko nie chce korzystać z ochrony tego państwa;

g) »status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej« oznacza uznanie przez państwo członkowskie obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca za osobę kwalifikującą się do otrzymania ochrony uzupełniającej;

h) »wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej« oznacza wniosek do państwa członkowskiego o ochronę złożony przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, którego można uznać za osobę ubiegającą się o status uchodźcy lub status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej, a który nie występuje wyraźnie o inny rodzaj ochrony pozostający poza zakresem stosowania niniejszej dyrektywy i mogący stanowić przedmiot osobnego wniosku;

[...]”.

7 Zgodnie z art. 3 wspomnianej dyrektywy:

„Państwa członkowskie mogą wprowadzać lub utrzymywać korzystniejsze normy pozwalające określić, kto może zostać zakwalifikowany jako uchodźca lub osoba potrzebująca ochrony uzupełniającej, oraz pozwalające określić zakres ochrony międzynarodowej, pod warunkiem że normy te będą zgodne z niniejszą dyrektywą”.

8 Artykuł 14 tejże dyrektywy, zatytułowany „Cofnięcie, pozbawienie lub odmowa przedłużenia ważności statusu uchodźcy”, stanowi:

„1. W odniesieniu do wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonych po wejściu w życie dyrektywy [Rady] 2004/83/WE [z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osób, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zawartości przyznawanej ochrony (Dz.U. 2004, L 304, s. 12)] państwa członkowskie cofają status uchodźcy, pozbawiają tego statusu lub odmawiają przedłużenia ważności tego statusu nadanego przez organ rządowy, administracyjny, sądowy lub quasi-sądowy obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi, jeśli przestał on być uchodźcą zgodnie z art. 11.

2. Bez uszczerbku dla określonego w art. 4 ust. 1 obowiązku uchodźcy, by ujawnić wszystkie istotne fakty i dostarczyć wszystkie istotne dokumenty znajdujące się w jego posiadaniu, państwo członkowskie, które nadało status uchodźcy, musi wykazać w każdym indywidualnym przypadku, że dana osoba przestała być lub nigdy nie była uchodźcą, zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.
3. Państwa członkowskie cofają status uchodźcy, pozbawiają tego statusu lub odmawiają przedłużenia jego ważności obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi, jeśli po nadaniu takiej osobie statusu uchodźcy dane państwo członkowskie ustaliło, że:
- a) dana osoba powinna była zostać wykluczona lub jest wykluczona z możliwości otrzymania statusu uchodźcy zgodnie z art. 12;
 - b) dana osoba zniekształciła lub pominęła fakty, w tym posłużyła się fałszywymi dokumentami, co zadecydowało o nadaniu jej statusu uchodźcy.
4. Państwa członkowskie mogą cofnąć status, pozbawić lub odmówić przedłużenia ważności statusu nadanego uchodźcy przez organ rządowy, administracyjny, sądowy lub quasi-sądowy, jeżeli:
- a) istnieją racjonalne podstawy, by uznać danego uchodźcę za zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa członkowskiego, w którym przebywa;
 - b) dany uchodźca został skazany prawomocnym wyrokiem za szczególnie poważne przestępstwo i stanowi zagrożenie dla społeczności tego państwa członkowskiego.
5. W sytuacjach określonych w ust. 4 państwa członkowskie mogą postanowić, że nie nadadzą statusu danemu uchodźcy, w przypadku gdy odnośna decyzja jeszcze nie zapadła.
6. Osoby, do których mają zastosowanie ust. 4 lub 5, kwalifikują się do uzyskania praw określonych w art. 3, 4, 16, 22, 31, 32 i 33 konwencji genewskiej lub praw podobnych, o ile osoby te przebywają w państwie członkowskim”.
- 9 W rozdziale V dyrektywy 2011/95, zatytułowanym „Kwalifikowanie się do objęcia ochroną uzupełniającą”, ujęty jest w szczególności art. 15, zatytułowany „Poważna krzywda”, który stanowi:
- „Poważna krzywda obejmuje:
- a) karę śmierci lub egzekucję; lub
 - b) tortury lub nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie wnioskodawcy w kraju jego pochodzenia; lub
 - c) poważne indywidualne zagrożenie życia lub fizycznej integralności osoby cywilnej wynikające z masowej przemocy w sytuacjach międzynarodowych lub wewnętrznych konfliktów zbrojnych”.
- 10 Artykuł 16 tej dyrektywy przewiduje:
- „1. Obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec przestaje kwalifikować się do otrzymywania ochrony uzupełniającej, jeżeli okoliczności będące podstawą otrzymania statusu osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej przestały istnieć lub uległy zmianie w takim stopniu, że ochrona nie jest już konieczna.
2. Stosując ust. 1, państwa członkowskie biorą pod uwagę, czy zmiana okoliczności ma charakter na tyle znaczący i trwały, że osobie kwalifikującej się do otrzymywania ochrony uzupełniającej nie grozi już rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy.

3. Ustęp 1 nie ma zastosowania do beneficjenta ochrony uzupełniającej, który może powołać się na przekonujące powody związane z poprzednio doznaną poważną krzywdą, uzasadniające jego odmowę skorzystania z ochrony państwa, którego obywatelstwo posiada, lub w przypadku bezpaństwowca – z ochrony państwa jego poprzedniego miejsca zwykłego pobytu”.

11 Zgodnie z art. 18 wspomnianej dyrektywy:

„Państwa członkowskie nadają status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi, który kwalifikuje się do otrzymania ochrony uzupełniającej zgodnie z rozdziałem II i V”.

12 Artykuł 19 tejże dyrektywy, zatytułowany „Cofnięcie, pozbawienie lub odmowa przedłużenia ważności statusu osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej”, stanowi:

„1. W odniesieniu do wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonych po wejściu w życie dyrektywy 2004/83/WE państwa członkowskie cofają status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej, pozbawiają tego statusu lub odmawiają przedłużenia ważności tego statusu nadanego przez organ rządowy, administracyjny, sądowy lub quasi-sądowy obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi, jeśli przestał on kwalifikować się do otrzymywania ochrony uzupełniającej zgodnie z art. 16.

2. Państwa członkowskie mogą cofnąć status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej, pozbawić albo odmówić przedłużenia ważności tego statusu nadanego przez organ rządowy, administracyjny, sądowy lub quasi-sądowy obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi, jeśli po otrzymaniu statusu osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej powinien on być zostać wykluczony z możliwości otrzymywania ochrony uzupełniającej zgodnie z art. 17 ust. 3.

3. Państwa członkowskie cofają status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej, pozbawiają tego statusu lub odmawiają przedłużenia jego ważności obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi, jeżeli:

- a) po otrzymaniu statusu osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej dana osoba powinna była zostać lub jest wykluczona z możliwości otrzymywania ochrony uzupełniającej zgodnie z art. 17 ust. 1 i 2;
- b) dana osoba zniekształciła lub pominęła fakty, w tym posłużyła się fałszywymi dokumentami, co zadecydowało o nadaniu jej statusu osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej.

4. Bez uszczerbku dla określonego w art. 4 ust. 1 obowiązku obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, by ujawnić wszystkie istotne fakty i dostarczyć wszystkie istotne dokumenty znajdujące się w jego posiadaniu, państwo członkowskie, które nadało status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej, musi wykazać w każdym indywidualnym przypadku, że dana osoba przestała kwalifikować się lub nie kwalifikuje się do otrzymywania ochrony uzupełniającej, zgodnie z ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu”.

Dyrektywa 2003/109

- 13 Dyrektywa Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotycząca statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi (Dz.U. 2003, L 16, s. 44), zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/51/UE z dnia 11 maja 2011 r. (Dz.U. 2011, L 132, s. 1) (zwana dalej „dyrektywą 2003/109”), stanowi w art. 4 ust. 1a:

„Państwa członkowskie nie przyznają statusu rezydenta długoterminowego, o który ubiegano się na podstawie ochrony międzynarodowej, w przypadku cofnięcia, wygaśnięcia lub odmowy odnowienia ochrony międzynarodowej zgodnie z art. 14 ust. 3 i art. 19 ust. 3 dyrektywy 2004/83/WE”.

- 14 Artykuł 9 ust. 3a dyrektywy 2003/109, dodany dyrektywą 2011/51, przewiduje:

„Państwa członkowskie mogą cofnąć status rezydenta długoterminowego w przypadku cofnięcia, wygaśnięcia lub odmowy odnowienia ochrony międzynarodowej zgodnie z art. 14 ust. 3 i art. 19 ust. 3 dyrektywy 2004/83/WE, jeżeli status rezydenta długoterminowego przyznano na podstawie ochrony międzynarodowej”.

Prawo austriackie

- 15 Paragraf 8 Bundesgesetz über die Gewährung von Asyl (federalnej ustawy o udzieleniu azylu), w brzmieniu mającym zastosowanie do okoliczności faktycznych rozpatrywanych w postępowaniu głównym (zwanej dalej „AsylG 2005”), stanowi:

„1. Status osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej przyznaje się cudzoziemcowi:

- 1) który złożył w Austrii wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, w przypadku gdy wniosek ten zostaje oddalony w odniesieniu do przyznania statusu osoby uprawnionej do azylu, lub
- 2) któremu cofnięto status osoby uprawnionej do azylu, w przypadku gdy przekazanie z powrotem, odesłanie z powrotem lub wydalenie cudzoziemca do jego państwa pochodzenia oznaczałoby realne niebezpieczeństwo naruszenia art. 2 [europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r.], art. 3 [tej konwencji] lub protokołów nr 6 lub nr 13 do [wspomnianej konwencji], lub powodowałoby dla niego jako osoby cywilnej poważne zagrożenie życia lub nietykalności wskutek masowej przemocy w ramach konfliktu międzynarodowego lub krajowego.

[...]

6. Jeżeli nie można ustalić państwa pochodzenia osoby ubiegającej się o azyl, wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej oddala się w odniesieniu do statusu osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej. W takim przypadku wydaje się decyzję nakazującą powrót, jeżeli nie jest ona niedopuszczalna na podstawie § 9 ust. 1 i 2 [ustawy dotyczącej postępowania przed federalnym urzędem ds. cudzoziemców i azylu].

[...]”.

16 Paragraf 9 AsylG 2005 stanowi:

„1. Cudzoziemcowi cofa się z urzędu w drodze decyzji status osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej, jeżeli:

1) przesłanki nadania statusu osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej (§ 8 ust. 1) nie istnieją lub przestały istnieć;

[...]”.

Spór w postępowaniu głównym i pytanie prejudycjalne

17 W dniu 27 października 2009 r. Mohammed Bilali, który uważa się za bezpaństwowca, złożył w Austrii wniosek o udzielenie mu ochrony międzynarodowej. W dniu 15 marca 2010 r. wniosek ten został oddalony przez Bundesasylamt (federalny urząd ds. azylu, Austria). W dniu 8 kwietnia 2010 r. Asylgerichtshof (sąd ds. azylu, Austria) uwzględnił skargę wniesioną na decyzję o oddaleniu i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.

18 Decyzją z dnia 27 października 2010 r. federalny urząd ds. azylu oddalił złożony przez E. Bilalego wniosek o udzielenie azylu, przyznał mu jednak status osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej, wskazując, że tożsamość N. Bilalego nie została ustalona i że jest on prawdopodobnie obywatelem algierskim. Ochrona uzupełniająca została mu przyznana na tej podstawie, że ze względu na wysokie bezrobocie, brak infrastruktury i stały brak bezpieczeństwa w Algierii P. Bilali mógłby być narażony w razie powrotu do tego państwa na niehumanitarne traktowanie w rozumieniu art. 3 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r. (zwaney dalej „EKPC”).

19 Mohammed Bilali wniósł do Asylgerichtshof (sądu ds. azylu) skargę na decyzję oddalającą jego wniosek o udzielenie azylu. Natomiast decyzja dotycząca przyznania ochrony uzupełniającej stała się ostateczna.

20 Wyrokiem z dnia 16 lipca 2012 r. Asylgerichtshof (sąd ds. azylu) uchylił decyzję oddalającą wniosek skarżącego o udzielenie azylu, wskazując w szczególności, że co się tyczy kwestii jego obywatelstwa, sformułowano jedynie przypuszczenia.

21 Decyzją z dnia 24 października 2012 r. federalny urząd ds. azylu oddalił ponownie złożony przez M. Bilalego wniosek o udzielenie azylu. Ponadto status osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej, który nadano mu w dniu 27 października 2010 r., został cofnięty, podobnie jak zezwolenie na pobyt na czas określony, którego udzielono mu jako beneficjentowi tego statusu. Urząd ten oddalił również wniosek o przyznanie statusu osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej na tej podstawie, że M. Bilali miał obywatelstwo marokańskie, i wydał decyzję nakazującą mu powrót ze wskazaniem Maroka jako państwa przeznaczenia.

22 Federalny urząd ds. azylu stwierdził, że przesłanki przyznania ochrony uzupełniającej nigdy nie zostały spełnione. Z odpowiedzi udzielonej przez służbę ds. informacji o krajach pochodzenia wynika, że założenie, zgodnie z którym Algieria była państwem pochodzenia M. Bilalego, było błędne i że M. Bilali mógł powoływać się zarówno na obywatelstwo marokańskie, jak i obywatelstwo mauretańskie.

23 Wyrokiem z dnia 21 stycznia 2016 r. Bundesverwaltungsgericht (federalny sąd administracyjny, Austria) oddalił częściowo skargę M. Bilalego na decyzję z dnia 24 października 2012 r., w szczególności w zakresie, w jakim dotyczyła ona postanowień tej decyzji cofających przyznany skarżącemu status osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej. Sąd uchylił jednak postanowienia wspomnianej decyzji nakazujące skarżącemu powrót do Maroka.

- 24 Co się tyczy w szczególności obywatelstwa M. Bilalego, Bundesverwaltungsgericht (federalny sąd administracyjny) stwierdził, że ma on podwójne obywatelstwo, marokańskie i mauretańskie, i że wielokrotnie oświadczał, że jego rodzina pochodzi z Maroka. Status osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej został zaś mu przyznany ze względu na pochodzenie z Algierii, wobec czego zdaniem tego sądu status ten został słusznie cofnięty zgodnie z art. 9 ust. 1 AsylG 2005 w związku z art. 8 ust. 1 tej ustawy. Sąd ten ponadto uznał, że cofnięcie zezwolenia na pobyt na czas określony wynika z cofnięcia statusu osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej. Również w jego ocenie nie zostało wykazane, że M. Bilali jest narażony na takie niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia, by doprowadzenie do granicy było sprzeczne z art. 3 EKPC.
- 25 Mohammed Bilali wniósł skargę rewizyjną od tego wyroku do sądu odsyłającego.
- 26 Sąd ten zauważa przede wszystkim, że status osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej został przyznany M. Bilalemu decyzją federalnego urzędu ds. azylu z dnia 27 października 2010 r. na tej podstawie, że był on obywatelem algierskim. Uściśla on, że decyzja ta stała się ostateczna, lecz decyzją z dnia 24 października 2012 r. urząd ten cofnął M. Bilalemu status ochrony uzupełniającej ze względu na podstawy faktyczne, które wyszły na jaw podczas działań dochodzeniowych prowadzonych po przyznaniu tego statusu. Zdaniem sądu odsyłającego nic nie wskazuje na to, że odpowiedzialność za opóźnienie w gromadzeniu informacji można przypisać M. Bilalemu. Wręcz przeciwnie, wielokrotnie wskazywał on, że nie ma obywatelstwa algierskiego i że jest bezpaństwowcem. Sąd odsyłający zauważa ponadto, że z zaskarżonego przed nim wyroku nie wynika, że „prawnie istotne okoliczności” uległy zmianie od czasu nadania M. Bilalemu statusu osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej.
- 27 Sąd odsyłający wskazuje w tym względzie, że Bundesverwaltungsgericht (federalny sąd administracyjny) oparł się na § 9 ust. 1 pkt 1 AsylG 2005, na mocy którego cofa się z urzędu status osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej przyznany cudzoziemcowi, jeżeli przesłanki nadania tego statusu nie istnieją lub przestały istnieć. Zdaniem sądu odsyłającego to pierwszy człon alternatywy przewidziany w tym przepisie ma zastosowanie do zawisłej przed nim sprawy, mianowicie ten dotyczący nieistnienia przesłanek nadania tego statusu w chwili wydania decyzji o jego nadaniu. Sąd ten wyjaśnia, że w razie gdy właściwy organ zamierza cofnąć z urzędu ten status na podstawie tego pierwszego członu alternatywy, przepis ten nie dokonuje rozróżnienia, czy przesłanki nadania tego statusu nie istniały z uwagi na to, że wnioskodawca nie zasługiwał na ochronę, czy z uwagi na to, że nie potrzebował on ochrony. Wspomniany przepis nie zawiera także zdaniem sądu odsyłającego ograniczenia, zgodnie z którym jedynie uzyskanie statusu w drodze oszustwa może pozbawić decyzję o jego nadaniu mocy prawnej. Zatem zwykły błąd organów jest objęty zakresem stosowania tego przepisu.
- 28 Wspomniany sąd podkreśla jednak jeszcze, że art. 19 ust. 3 lit. b) dyrektywy 2011/95 nie dotyczy przypadku cofnięcia statusu ochrony uzupełniającej jedynie ze względu na uzyskanie przez organy nowych informacji. Mogłoby z tego wynikać, że status ten nie może zostać cofnięty w razie niezmienionych okoliczności faktycznych i pomimo błędu organów co do istnienia jednej z okoliczności faktycznych uzasadniających nadanie statusu, gdy beneficjent nie ponosi odpowiedzialności za żadne zachowanie, o którym mowa w tym przepisie.
- 29 Tenże sąd zauważa jednak, że art. 19 ust. 1 dyrektywy 2011/95 przewiduje, że państwa członkowskie cofają status ochrony uzupełniającej, pozbawiają tego statusu lub odmawiają przedłużenia ważności tego statusu, jeśli zainteresowany przestał kwalifikować się do otrzymywania ochrony uzupełniającej zgodnie z art. 16 tej dyrektywy, czyli jeżeli okoliczności będące podstawą otrzymania tego statusu przestały istnieć. Według sądu odsyłającego takie brzmienie przepisu można interpretować w ten sposób, że chodzi o okoliczności znane w chwili nadania statusu, tak że zmieniony stan wiedzy właściwych organów skutkuje także wygaśnięciem statusu ochrony uzupełniającej.

- 30 W tych okolicznościach Verwaltungsgerichtshof (trybunał administracyjny, Austria) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy przepisy prawa Unii, a w szczególności art. 19 ust. 3 dyrektywy 2011/95 [...], stoją na przeszkodzie przepisowi krajowemu państwa członkowskiego dotyczącemu możliwości cofnięcia statusu osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej, zgodnie z którym to przepisem o cofnięciu statusu osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej można postanowić, w sytuacji gdy nie zmieniły się same okoliczności faktyczne istotne dla nadania tego statusu, lecz nastąpiła jedynie zmiana w stanie wiedzy organu w tym względzie, przy czym ani zniekształcenie, ani pominięcie faktów przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca nie było decydujące dla nadania statusu ochrony uzupełniającej?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 31 Poprzez pytanie prejudycjalne sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 19 dyrektywy 2011/95 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie cofnęło status ochrony uzupełniającej, gdy nadało ono ten status – choć przesłanki jego nadania nie były spełnione – opierając się na ustaleniach faktycznych, które okazały się następnie błędne, mimo że zainteresowanej osobie nie można zarzucić wprowadzenia przy tej okazji owego państwa członkowskiego w błąd.
- 32 Na wstępie należy zauważyć, że w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym decyzja o cofnięciu statusu osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej została wydana w dniu 24 października 2012 r., podczas gdy zgodnie z art. 39 dyrektywy 2011/95 upływ terminu transpozycji art. 19 tej dyrektywy został wyznaczony na dzień 21 grudnia 2013 r.
- 33 Niemniej jednak zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału pytania dotyczące wykładni prawa Unii, z którymi zwrócił się do Trybunału sąd krajowy, korzystają z domniemania, że mają znaczenie dla sprawy. Odmowa wydania przez Trybunał orzeczenia w przedmiocie złożonego przez sąd krajowy wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest możliwa tylko wtedy, gdy jest oczywiste, że wykładnia prawa Unii, o którą wniesiono, nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym lub z przedmiotem postępowania głównego, gdy problem jest natury hipotetycznej bądź gdy Trybunał nie dysponuje informacjami w zakresie stanu faktycznego lub prawnego niezbędnymi do udzielenia użytecznej odpowiedzi na przedłożone mu pytania (wyrok z dnia 28 marca 2019 r., *Idi*, C-101/18, EU:C:2019:267, pkt 28 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 34 W niniejszym zaś przypadku sąd odsyłający rozpoznaje skargę rewizyjną na wyrok Bundesverwaltungsgericht (federalnego sądu administracyjnego) z dnia 21 stycznia 2016 r., którym oddalono skargę wniesioną na decyzję z dnia 24 października 2012 r. o cofnięciu statusu osoby uprawnionej do ochrony uzupełniającej. W tych okolicznościach nie jest oczywiste, że wykładnia art. 19 dyrektywy 2011/95 nie ma żadnego związku ze sporem zawisłym przed sądem odsyłającym.
- 35 Poczyniwszy to uściślenie, należy podkreślić w pierwszej kolejności, że z uwagi na to, iż dyrektywa 2011/95 została przyjęta na podstawie w szczególności art. 78 ust. 2 lit. b) TFUE, zmierza ona między innymi do wprowadzenia jednolitego systemu ochrony uzupełniającej (zob. podobnie wyrok z dnia 25 lipca 2018 r., *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, pkt 88). Ponadto z motywu 12 wspomnianej dyrektywy wynika, że jednym z podstawowych celów tego aktu jest zapewnienie, by wszystkie państwa członkowskie stosowały wspólne kryteria identyfikacji osób rzeczywiście potrzebujących ochrony międzynarodowej (wyroki: z dnia 13 września 2018 r., *Ahmed*, C-369/17, EU:C:2018:713, pkt 37; a także z dnia 14 maja 2019 r., *M i in.* (cofnięcie statusu uchodźcy), C-391/16, C-77/17 i C-78/17, EU:C:2019:403, pkt 79).

- 36 W tym względzie z art. 18 dyrektywy 2011/95 w związku z definicją określenia „osoba kwalifikująca się do otrzymania ochrony uzupełniającej”, zawartą w art. 2 lit. f) tej dyrektywy, oraz określenia „status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej”, zawartą w art. 2 lit. g) tej dyrektywy, wynika, że status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej, o którym mowa w tej dyrektywie, powinien co do zasady być nadawany każdemu obywatelowi państwa trzeciego lub każdemu bezpaństwowcowi, któremu w przypadku odesłania do państwa pochodzenia lub państwa miejsca zwykłego pobytu grozi rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy w rozumieniu art. 15 wspomnianej dyrektywy (zob. podobnie wyrok z dnia 4 października 2018 r., Ahmedbekova, C-652/16, EU:C:2018:801, pkt 47).
- 37 Natomiast dyrektywa 2011/95 nie przewiduje nadania statusu ochrony uzupełniającej obywatelom państw trzecich lub bezpaństwowcom innym niż wymienieni w poprzednim punkcie niniejszego wyroku (zob. podobnie wyrok z dnia 4 października 2018 r., Ahmedbekova, C-652/16, EU:C:2018:801, pkt 48).
- 38 Z postanowienia odsyłającego wynika zaś, że właściwy organ austriacki, który rozpatrzył złożony przez skarżącego w postępowaniu głównym wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, popełnił błąd przy ustaleniu jego zakładanej narodowości. Z owego postanowienia wynika również, że nigdy nie groziło mu w przypadku odesłania do jego państwa pochodzenia lub państwa miejsca zwykłego pobytu rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy w rozumieniu art. 15 tej dyrektywy.
- 39 Ponadto, o ile art. 3 wspomnianej dyrektywy zezwala państwom członkowskim na wprowadzenie lub utrzymanie korzystniejszych kryteriów w odniesieniu do przyznania ochrony uzupełniającej, o tyle sąd odsyłający nie wskazał żadnego uregulowania krajowego tego rodzaju.
- 40 Artykuł 19 dyrektywy 2011/95 wymienia z kolei przypadki, w których państwa członkowskie mogą lub muszą cofnąć status beneficjenta ochrony uzupełniającej, pozbawić tego statusu lub odmówić przedłużenia jego ważności.
- 41 W tym kontekście należy zauważyć w drugiej kolejności, że jak wskazuje sąd odsyłający, art. 19 ust. 3 lit. b) tej dyrektywy przewiduje utratę statusu ochrony uzupełniającej tylko wtedy, gdy zainteresowany zniekształcił lub pominął fakty, co zdecydowało o nadaniu mu takiego statusu. Ponadto żaden inny przepis wspomnianej dyrektywy nie przewiduje wyraźnie, że wspomniany status powinien lub może zostać cofnięty, gdy, tak jak w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym, dana decyzja o jego nadaniu została wydana na podstawie błędnych danych bez zniekształcenia lub pominięcia faktów ze strony zainteresowanego.
- 42 Jednakże należy stwierdzić w trzeciej kolejności, że art. 19 dyrektywy 2011/95 nie wyklucza też wyraźnie, by status beneficjenta ochrony uzupełniającej można było utracić, gdy przyjmujące państwo członkowskie zdało sobie sprawę, że nadało ten status na podstawie błędnych danych, za które nie można przypisać zainteresowanemu odpowiedzialności.
- 43 Należy zatem zbadać, czy biorąc pod uwagę również cel i ogólną systematykę dyrektywy 2011/95, do takiej sytuacji może mieć zastosowanie jedna z pozostałych podstaw utraty statusu ochrony uzupełniającej, wyliczonych w art. 19 dyrektywy 2011/95.
- 44 W tym względzie należy zauważyć, po pierwsze, że Trybunał orzekł już, iż byłoby sprzeczne z ogólną systematyką i celami dyrektywy 2011/95 umożliwienie skorzystania ze statusów, które przewiduje ta dyrektywa, obywatelom państw trzecich znajdującym się w sytuacjach pozbawionych jakiegokolwiek związku z racją bytu międzynarodowej ochrony (zob. podobnie wyrok z dnia 18 grudnia 2014 r., M'Bodj, C-542/13, EU:C:2014:2452, pkt 44). Sytuacja osoby, która uzyskała status ochrony uzupełniającej na podstawie błędnych danych, nie spełniając nigdy przesłanek jego uzyskania, nie wykazuje zaś żadnego związku z racją bytu międzynarodowej ochrony.

- 45 Utrata statusu ochrony uzupełniającej w takich okolicznościach jest w konsekwencji zgodna z celem i ogólną systematyką dyrektywy 2011/95, a w szczególności z jej art. 18, który przewiduje nadanie statusu ochrony uzupełniającej wyłącznie osobom spełniającym wspomniane przesłanki. Jeżeli zainteresowane państwo członkowskie nie mogło zgodnie z prawem nadać tego statusu, to tym bardziej musi być zobowiązane do jego cofnięcia w razie wykrycia błędu (zob. analogicznie wyrok z dnia 24 czerwca 2015 r., H.T., C-373/13, EU:C:2015:413, pkt 49).
- 46 Po drugie, należy podkreślić, że art. 19 ust. 1 dyrektywy 2011/95 przewiduje, iż w odniesieniu do wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonych, tak jak w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym, po wejściu w życie dyrektywy 2004/83, państwa członkowskie powinny cofnąć status ochrony uzupełniającej, pozbawić tego statusu lub odmówić przedłużenia ważności tego statusu, jeśli obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec przestał kwalifikować się do otrzymywania ochrony uzupełniającej zgodnie z art. 16 dyrektywy 2011/95.
- 47 W myśl art. 16 ust. 1 tejże dyrektywy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec przestaje co do zasady kwalifikować się do otrzymywania ochrony uzupełniającej, jeżeli okoliczności będące podstawą otrzymania statusu osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej przestały istnieć lub uległy zmianie w takim stopniu, że ochrona nie jest już konieczna. Taka zmiana okoliczności powinna mieć zgodnie z art. 16 ust. 2 wspomnianej dyrektywy charakter na tyle znaczący i trwały, że zainteresowanemu nie grozi już rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy w rozumieniu art. 15 wspomnianej dyrektywy.
- 48 Z samego brzmienia art. 19 ust. 1 dyrektywy 2011/95 wynika zatem, iż istnieje związek przyczynowy między zmianą okoliczności, o której mowa w art. 16 tej dyrektywy, a niemożliwością zachowania przez zainteresowanego statusu beneficjenta ochrony uzupełniającej z uwagi na to, że jego pierwotna obawa doznania poważnej krzywdy w rozumieniu art. 15 wspomnianej dyrektywy nie wydaje się już zasadna (zob. analogicznie wyrok z dnia 2 marca 2010 r., Salahadin Abdulla i in., C-175/08, C-176/08, C-178/08 i C-179/08, EU:C:2010:105, pkt 66).
- 49 O ile zaś taka modyfikacja wynika ogólnie ze zmiany okoliczności faktycznych w państwie trzecim, która to zmiana doprowadziła do zarządzenia przyczynom skutkującym nadaniem statusu beneficjenta ochrony uzupełniającej, o tyle jednak, po pierwsze, art. 16 dyrektywy 2011/95 nie przewiduje wyraźnie, że jego zakres stosowania jest ograniczony do takiego przypadku, a po drugie, zmiana stanu wiedzy przyjmującego państwa członkowskiego co do osobistej sytuacji zainteresowanego może w taki sam sposób skutkować tym, że pierwotna obawa doznania przez niego poważnej krzywdy w rozumieniu art. 15 wspomnianej dyrektywy nie wydaje się już zasadna w świetle nowych informacji posiadanych przez wspomniane państwo członkowskie.
- 50 Dotyczy to jednak tylko sytuacji, gdy nowe informacje, którymi dysponuje przyjmujące państwo członkowskie, pociągają za sobą zmianę stanu jego wiedzy wystarczająco istotną i trwałą w przedmiocie kwestii, czy zainteresowany spełnia przesłanki nadania statusu ochrony uzupełniającej.
- 51 Z tego względu z łącznej lektury art. 16 i art. 19 ust. 1 dyrektywy 2011/95 w świetle jej ogólnej systematyki i celu wynika, że gdy przyjmujące państwo członkowskie dysponuje nowymi informacjami, które świadczą o tym, że wbrew jego pierwotnej ocenie sytuacji obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, któremu udzieliło ono ochrony uzupełniającej, opartej na błędnych danych, temu obywatelowi lub bezpaństwowcowi nigdy nie groziła poważna krzywda w rozumieniu art. 15 tej dyrektywy, owo państwo członkowskie powinno dojść do wniosku, że okoliczności leżące u źródeł nadania statusu ochrony uzupełniającej uległy zmianie w taki sposób, że utrzymanie tego statusu nie jest już uzasadnione.
- 52 W tym względzie okoliczność, że błędu popełnionego przez przyjmujące państwo członkowskie przy nadawaniu takiego statusu nie można przypisać zainteresowanemu, nie może zmienić ustalenia, że ten ostatni w rzeczywistości nigdy nie miał przymiotu „osoby kwalifikującej się do otrzymania ochrony

uzupełniającej” w rozumieniu art. 2 lit. f) dyrektywy 2011/95, a tym samym nigdy nie spełniał przesłanek uzasadniających nadanie statusu osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej w rozumieniu art. 2 lit. g) wspomnianej dyrektywy.

- 53 W czwartej kolejności należy podkreślić, że taką wykładnię potwierdza lektura dyrektywy 2011/95 w świetle konwencji genewskiej.
- 54 W tym względzie z art. 78 ust. 1 TFUE wynika, że wspólna polityka, którą Unia rozwija w dziedzinie azylu, ochrony uzupełniającej i tymczasowej ochrony, powinna być zgodna z konwencją genewską (wyrok z dnia 13 września 2018 r., Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, pkt 37). Ponadto z motywu 3 dyrektywy 2011/95 wynika, że prawodawca Unii, inspirując się konkluzjami Rady Europejskiej w Tampere, zmierzał do oparcia europejskiego systemu azylowego, do którego określenia przyczynia się dyrektywa, na pełnym i integralnym stosowaniu konwencji genewskiej (wyrok z dnia 1 marca 2016 r., Alo i Osso, C-443/14 i C-444/14, EU:C:2016:127, pkt 30).
- 55 Rozważania te mają co do zasady znaczenie wyłącznie w odniesieniu do warunków nadawania statusu uchodźcy oraz treści tego statusu, gdyż system przewidziany w konwencji genewskiej stosuje się wyłącznie do uchodźców, a nie do beneficjentów statusu ochrony uzupełniającej. Jednakże motywy 8, 9 i 39 dyrektywy 2011/95 wskazują, że odpowiadając na zawarty w programie sztokholmskim apel, prawodawca Unii zmierzał do ustanowienia jednolitego statusu dla wszystkich beneficjentów ochrony międzynarodowej, i że w rezultacie postanowił on przyznać beneficjentom statusu ochrony uzupełniającej takie same prawa i świadczenia, z jakich korzystają beneficjenci statusu uchodźcy, z zastrzeżeniem koniecznych i obiektywnie uzasadnionych odstępstw (zob. podobnie wyrok z dnia 1 marca 2016 r., Alo i Osso, C-443/14 i C-444/14, EU:C:2016:127, pkt 31, 32).
- 56 Ponadto należy zauważyć, że prawodawca Unii zainspirował się zasadami znajdującymi zastosowanie do uchodźców w celu określenia przyczyn utraty statusu ochrony uzupełniającej. Brzmienie i struktura art. 19 dyrektywy 2011/95, dotyczącego utraty statusu beneficjenta ochrony uzupełniającej, wykazują bowiem podobieństwa z art. 14 tej dyrektywy, odnoszącym się do utraty statusu uchodźcy, który to przepis jest sam inspirowany art. 1 sekcja C konwencji genewskiej.
- 57 Wynika z tego, że wymogi wynikające z konwencji genewskiej powinny być brane pod uwagę przy dokonywaniu wykładni art. 19 dyrektywy 2011/95. W tych ramach dokumenty pochodzące z Urzędu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców nabierają szczególnego znaczenia w świetle roli powierzonych UNHCR konwencją genewską (zob. podobnie wyrok z dnia 30 maja 2013 r., Halaf, C-528/11, EU:C:2013:342, pkt 44).
- 58 Chociaż zaś żaden przepis tej konwencji nie przewiduje wyraźnie utraty statusu uchodźcy, gdy okazuje się później, że status ten nigdy nie powinien był zostać przyznany, UNHCR uważa jednak, że w takim przypadku decyzję o nadaniu statusu uchodźcy należy co do zasady uchylić (Wytoczne w sprawie procedur i kryteriów, jakie należy stosować w celu określenia statusu uchodźcy w świetle konwencji z 1951 r. i protokołu z 1967 r. dotyczących statusu uchodźców, 1992, pkt 117).
- 59 Należy dodać w piątej kolejności, że utrata statusu ochrony uzupełniającej na mocy art. 19 ust. 1 dyrektywy 2011/95 nie powoduje konieczności zajęcia stanowiska co do odrębnej kwestii, jaką jest ustalenie, czy zainteresowana osoba traci wszelkie prawo pobytu w danym państwie członkowskim i czy może zostać wydalona do państwa pochodzenia (zob. analogicznie wyrok z dnia 9 listopada 2010 r., B i D, C-57/09 i C-101/09, EU:C:2010:661, pkt 110).
- 60 W tym względzie należy w szczególności zauważyć, po pierwsze, że w przeciwieństwie do utraty statusu ochrony uzupełniającej na podstawie art. 19 ust. 3 lit. b) dyrektywy 2011/95, utrata tego statusu na mocy art. 19 ust. 1 tej dyrektywy nie należy ani do przypadków, w których państwa członkowskie powinny odmówić zgodnie z art. 4 ust. 1a dyrektywy 2003/109 przyznania statusu rezydenta

długoterminowego beneficjentom ochrony międzynarodowej, ani do przypadków, w których na mocy art. 9 ust. 3a dyrektywy 2003/109 państwa członkowskie mogą cofnąć wspomnianym beneficjentom status rezydenta długoterminowego.

- 61 Po drugie, z art. 2 lit. h) in fine dyrektywy 2011/95 wynika, że nie stoi ona na przeszkodzie temu, by dana osoba złożyła wniosek o udzielenie jej ochrony w ramach „innego rodzaju ochrony”, będącego poza zakresem zastosowania dyrektywy. Dyrektywa ta uznaje zatem, że przyjmujące państwa członkowskie mogą na podstawie swego prawa krajowego przyznawać ochronę krajową, obejmującą uprawnienia pozwalające na przebywanie na terytorium danego państwa członkowskiego osobom, którym nie przysługuje status beneficjenta ochrony uzupełniającej. Przyznanie przez państwo członkowskie takiego statusu ochrony krajowej nie wchodzi jednak w zakres zastosowania wspomnianej dyrektywy (zob. podobnie wyrok z dnia 9 listopada 2010 r., B i D, C-57/09 i C-101/09, EU:C:2010:661, pkt 116–118).
- 62 Należy jeszcze dodać, że przy okazji dokonywania ocen, jakich przeprowadzenie należy do danego państwa członkowskiego w ramach procedur wymienionych w pkt 60 i 61 niniejszego wyroku, państwo to jest zobowiązane w szczególności do przestrzegania prawa podstawowego do poszanowania życia prywatnego i życia rodzinnego zainteresowanej osoby, które jest zagwarantowane przez art. 7 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i art. 8 EKPC w ich odpowiednim zakresie zastosowania.
- 63 Okoliczność istotną w tym względzie stanowi fakt, że wbrew hipotezie przewidzianej w art. 19 ust. 3 dyrektywy 2011/95 osoba, której status beneficjenta ochrony uzupełniającej cofnięto na podstawie art. 19 ust. 1 wspomnianej dyrektywy w związku z jej art. 16, nie wprowadziła rozmyślnie w błąd właściwego organu krajowego przy nadawaniu tego statusu.
- 64 Z pkt 60 i 63 niniejszego wyroku wynika ponadto, że wykładnia art. 19 ust. 1 dyrektywy 2011/95 w związku z jej art. 16, przyjęta w pkt 51 niniejszego wyroku, nie narusza skuteczności art. 19 ust. 3 lit. b) dyrektywy 2011/95.
- 65 Z powyższego wynika, iż na zadane pytanie należy odpowiedzieć, że art. 19 ust. 1 dyrektywy 2011/95 w związku z jej art. 16 należy interpretować w ten sposób, że państwo członkowskie powinno cofnąć status ochrony uzupełniającej, gdy nadało ono ten status – choć przesłanki jego nadania nie były spełnione – opierając się na ustaleniach faktycznych, które okazały się następnie błędne, mimo że zainteresowanej osobie nie można zarzucić wprowadzenia przy tej okazji owego państwa członkowskiego w błąd.

W przedmiocie kosztów

- 66 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 19 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony w związku z jej art. 16 należy interpretować w ten sposób, że państwo członkowskie powinno cofnąć status ochrony uzupełniającej, gdy nadało ono ten status – choć przesłanki jego

nadania nie były spełnione – opierając się na ustaleniach faktycznych, które okazały się następnie błędne, mimo że zainteresowanej osobie nie można zarzucić wprowadzenia przy tej okazji owego państwa członkowskiego w błąd.

Podpisy